

BOEKBESPREKING

Prof. J. G. VAN DER VEN. *Totale prothese*. 156 pagina's. Uitgave G. J. & D. Tholen, Utrecht 1954 f 24.—

Velen zullen, evenals recensent, met belangstelling hebben uitgezien naar het verschijnen van het tweede boek van Prof. v. d. Ven, in welk hij de nadere ontwikkeling van de door Patterson aangegeven methode ter vervaardiging van volledige protheses zou beschrijven. Het is voor recensent dan ook een genoegen, om op verzoek van de redactie deze typografisch zeer verzorgde monographie, welke met uitstekend fotomateriaal is verlucht, te mogen aankondigen.

Dit boekje, zoals de schrijver in het „woord vooraf” dit werk bescheiden aanduidt, bedoelt een klinisch-technische handleiding te geven voor het vervaardigen van de volledige prothese, zoals deze in de Groninger Universiteitskliniek wordt gedoceerd.

Hoewel het in de eerste instantie ten behoeve van het onderwijs is geschreven, hoopt de auteur ook de tandarts-practicus bruikbare gegevens te hebben verschaft. Deze hoop zal zeker in vervulling gaan, daar een ieder die de „methode van der Ven” in praktijk wil brengen in het tweede deel aan de hand van vele instructieve afbeeldingen de achtereenvolgende stappen uitvoerig en duidelijk vindt beschreven.

In het eerste deel worden de theoretische grondslagen besproken op welke de methode berust. Met opzet heeft de auteur dit theoretische gedeelte beknopt gehouden, daar slechts op datgene is ingegaan, wat voor een juist begrip van de behandelingsmethode noodzakelijk is. Een gezichtspunt dat in het kader van de doelstelling die de schrijver zich heeft gesteld niet anders dan juist kan worden genoemd: „In der Beschränkung zeigt sich der Meister.” Dit neemt echter niet weg dat de bezwaren die recensent tegen dit boek heeft, hoofdzakelijk dit theoretisch gedeelte betreffen. In deze beschouwingen komen n.l. een aantal onjuisten en onduidelijkheden voor, op welke — zonder aan de waarde die dit boek ongetwijfeld bezit te kort te willen doen — dient te worden gewezen.

In het hoofdstuk waarin de theorie van het afdrukmenen wordt besproken, worden de auteurs Spreng en Bakker op één lijn gesteld n.l. als exponenten van de compressie-methoden. Dit is slechts ten dele juist, daar Bakker de keuze van het afdruk materiaal laat hangen van de anatomische vorm van de kaak en de aard van de slijmvliesbedekking. In bepaalde gevallen wordt door deze schrijver het gebruik van gips naast dat van stents aanbevolen, m.a.w. de compressie wordt dan met ontlasting gecombineerd, hetgeen bij Spreng stellig niet het geval is.

Hoewel v. d. Ven bij het bepalen van de verticale dimensie in principe uitgaat van de physiologische rustpositie, beveelt hij in bepaalde gevallen de methode van Wadsworth aan, niettegenstaande het feit dat Bakker heeft aangetoond dat, wanneer men verlangt dat de „beethoogte” niet meer dan 2 mm fout mag zijn (en van der Ven doet dit), men „één kans op de tien (heeft), dat men zijn doel zal bereiken.”

Bij de bespreking van de helling van de condylusbaan schrijft de auteur dat

deze gemeten wordt ten opzichte van de Frankforter horizontale, dit dient echter volgens G y s i te geschieden ten opzichte van het vlak van C a m p e r.

In het hoofdstuk „De relatie van onder- en bovenkaak in horizontale zin” worden eerst de begrippen centrische relatie en centrale occlusie behandeld. Hierna worden bepaalde verschijnselen aangeduid, welke zouden optreden als centrische relatie en centrale occlusie elkaar niet dekken. Hierbij is de auteur wel heel erg aan de oppervlakte gebleven. Gaarne zou men b.v. iets naders hebben vernomen van „de neiging tot vervormingen in het kaakgewricht waarbij dit bepaalde veranderingen ondergaat, soms zo lang tot de nieuwe vorm van het kaakgewricht in harmonie is met de centrale occlusie”. Wat de theoretische beschouwing over de z.g. pijlpunt-registratie betreft, zij hier opgemerkt dat, aangenomen dat de „stilstaande condylus” gedurende laterale beweging op zijn plaats blijft, de projectie van de baan welke de „schwingende condylus” gedurende deze bewegingen doorloopt op het horizontale vlak, geen deel van een cirkelboog maar één van een ellips is.

Recensent vreest dat de beschouwing welke aan de compensatiecurve is gewijd voor niet ingewijde deskundigen (studenten) slechts ten dele aan de bedoeling zal beantwoorden. Uit deze uiteenzetting valt n.l. de principiële betekenis van deze curve niet op te maken.

Ook de motieven op welke de auteur het aanbrengen van een verticale overbeet veroordeelt, zijn volgens recensent niet overtuigend. Vooralnog blijft hij een verticale overbeet in vele gevallen op aesthetische gronden noodzakelijk achten.

Wat de immediaat-prothese aangaat, verschilt schrijver dezes van mening met de auteur wat het tijdstip van extraheren betreft. De auteur extraheert alle resterende natuurlijke elementen in de zitting in welke de prothese wordt geplaatst. Recensent geeft er de voorkeur aan, eerst zoveel mogelijk molaren en praemolaren te verwijderen en pas daarna, als dus het genezingsproces goeddeels is opgetreden, met de eigenlijke vervaardiging der prothese te beginnen. Dit laatste is een verschil in opvatting dat uiteraard niets aan de waarde van het boek zal afdoen.

Terloops dient nog te worden gewezen op een onvolkomenheid wat het overigens fraaie fotomateriaal betreft. Bij het opstellen der frontelementen publiceert schrijver twee foto's om het verschil in aesthetisch resultaat aan te tonen, helaas zijn beide foto's in een andere stand genomen, zodat het niet goed mogelijk is tot een objectieve beoordeling te geraken. Hetzelfde kan gezegd worden van de foto's 124 en 49.

Tenslotte zij nog opgemerkt dat een branderig gevoel onder een prothese ook kan optreden door een te hoge verticale dimensie.

Ondanks de hierboven genoemde bezwaren kan dit boek een ieder die interesse heeft voor de volledige prothese, in het bijzonder voor de wijze waarop deze in Groningen wordt gemaakt, worden aanbevolen. Wanneer onjuistheden als de hierboven vermelde bij een eventuele herdruk zouden worden geëlimineerd, zou dit de waarde van het boek naar de overtuiging van recensent stellig ten goede komen.

A. A. D. D e r k s e n